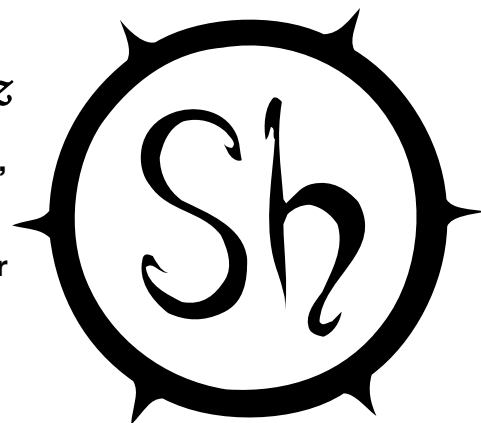

ISG-mötet

den 1 april 2006 i Winterthur, Schweiz

Tack vare modern teknik hade vi möjlighet att följa mötet till fullo, trots att det hölls på tyska. Dennis Attam från USA (han kommer ursprungligen från Tyskland) hade med sig sin bärbara dator. Han översatte och skrev på engelska det mesta som sades under mötets gång. Hans dator var kopplad till en projektor så allt han skrev visades på en stor vit duk. När mötet var slut fick jag med mig alla hans anteckningar på mitt lilla USB-minne. Tekniken är fantastisk! Tack Dennis.

Av: CISSI WIKSTRÖM

Mötet startade vid fyrtiden på eftermiddagen. Cirka 45-50 personer var ditresta från olika länder. De mest långväga kom från USA.

Av de totalt 1484 inrapporterade shagya-arber i avel finns bara en mycket liten del i Sverige. De länder vars föreningar är medlemmar i ISG är Bulgarien, Danmark, Frankrike, Kroatien, Nederländerna, Norge, Rumänien, Schweiz, Slovakien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, USA, Venezuela, Österrike. Flera föreningar hade inte rapporterat in sitt avelsantal så den faktiska siffran bör rimligen vara något högre.

Styrelsens inledande

Den huvudgripande frågan var statusen på ISG – var står vi idag? Vad har vi för mål, vilka är prioriteringarna? Det är givetvis frågor som tar tid att lösa. En slogan som nämndes var ”Bevara och utveckla framåt”.

Det pratades om det karaktäristiska hos shagya-araben – urval och avelstradition. Aveln har en lång tradition som genom åren gått upp och ner. Namnet shagya-arab har inte funnits så länge, tidigare benämndes dessa hästar som ”Bábolna-araber/arabiskt halvblod/arab-ras”.

Aveln idag

Efter andra världskriget har det stora

inflytandet från statsstuterierna förändrats, det har blivit allt fler privata uppfödare. Det finns numera endast ett fåtal stora suterier kvar – majoriteten av aveln sker i privat regi. Men de stora stuterierna är fortfarande viktiga som vägledning.

Vad kan då de privata uppfödarna göra för att föra rasen framåt? En allmänt vedertagen avelspolitik bör tas fram. Om uppfödarna inte är motiverade händer ingenting. IT-tekniken kan vara till god hjälp genom databaser med härstamningar och information, uppfödarna kan lägga in egna noteringar.

Vilka är kundens för förväntningar? När det finns en efterfrågan ökar också aveln. Hästen måste vara lätt att hantera – det ska vara ett nöje, det ska vara roligt.

Inom de olika tävlingsgrenarna ser köparen ofta till hästens potential, inte vad den kan prestera just nu.

Postiva erfarenheter för köparen ger en stadig förbättring av rasen. En hög nivå är redan nådd men det behövs ytterligare förbättringar. Det behövs mer samarbete över gränserna, en tydlig rasbeskrivning, karaktäristisk typ – de ska vara lätta att känna igen. Många andra raser har en tydligare profil.

Karaktär, bruksegenskaper, samarbetsvilja är mycket viktiga egenskaper hos shagya-araben. Hanterbar-

heten av tex hingstar är viktig, de måste vara lätthanterliga – bevara den typen. Även internationella champions är fortfarande lätthanterliga (familjehästar) vilket inte alltid är fallet inom andra raser.

Framtiden

Blicka framåt 10-20 år – med gemensamma krafter kan vi bevara och förbättra rasen, det är inte nödvändigt att förändra den. Shagya-araben är en mångsidig ras!

Vad kan ISG göra för att hjälpa uppfödarna att förbättra sin produkt?

- Definiera ett avelsprogram, för att därigenom stabilisera rasen.
- Internationellt godkända shagya-domare. Ett utbildningsprogram med certifiering är önskvärt. Detta kan hjälpa rasen till vidare utveckling
- Internationell databas för att samla information om hästarna (var, vilken typ)
- ”Data-kontor” på Bábolna plane-ras

Därefter kan vi börja få en framgångsrik marknadsföring. Imagen är OK med forfarande krävs förbättringar. Samarbete över gränserna hjälper till att föra rasen in i framtiden

Rapport från de olika länderna

En kort summering om planer och nuvarande status

Bulgarien

Statsstuteriet Kabiuk har köpt in två hästar från Bábolna, stamboken är uppdaterad, de licensierar sina hästar.

Tyskland

VZAP – 152 ston, 44 hingstar – en liten minskning av hästantalet.

2005 internationellt shagya championat (25 shagyas var nominerade men endast 17 visades) 3 blev godkända.

2006 års championat hålls den 23-25 juni.

Kåring för shagya-araber i slutet av oktober

ZSAA – Kåring i fokus, planer enligt följande (bruksprov med regionala tävlingar).

Samla all tillgänglig information i databasen för att göra den tillgänglig för uppfödarna – BLUP-principen: typ, ridbarhet, rörelser, exteriör, genetiska sannolikheter.

Tillgänglig hästdatabas över Internet för att få tillgång till optimal information för beslut och planering.

Frankrike

Ordföranden hade bara varit ordförande i en vecka. Kunde inte berätta så mycket om det förflutna. Alla är mycket motiverade, kommunikationen har ökat. Det finns ett stort intresse i Frankrike. Marknadsföringen går bra – distansridning är trend. Man vill utveckla trenden ytterligare.

Österrike

Sedan 2,5 år har man en ny styrelse men det är fortfarande kvarstår en del gammalt arbete. Man planerar inga stora tillställningar just nu men obligatoriskt arbete kommer att kombineras med små shower.

Schweiz

Schweiz tar hand om uppfödare i Sydtyrolen (= norra Italien, som är den tysktalande delen av Italien), en liten show är planerad där i år.

Den schweiziska föreningen har ca 100 medlemmar. De har ett fint medlemsblad med mycket information, finns också tillgänglig via den schweiziska föreningens hemsida.

Sverige

30 hästar i avel – 4 hingstar och 26 ston. I år visades 3 hingstar och 1 blev godkänd.

Försöker hålla utställning vart annat år, varje år arrangeras premierring för avelshästar. 2005 föddes 7 shagya-föl och 2 shagya-korsningar, 7 ston betäcktes.

Cirka 100 medlemmar i föreningen. Medlemsblad 2 gånger per år, hemsida inkluderande stambok (en länk

Tjeckien

Mycket bra arbete i alla föreningar men alla gör det olika!

De skapade en oberoende shagya-förening och det var det rätta beslutet. 80 medlemmar för närvarande. De var tvungna att inventera alla existerande shagya-araber i landet. Topolciansky har ett stort inflytande.

Alla föreningar borde ENBART ta hand om shagyas vilket skulle göra arbetet mycket lättare. I vissa andra

På den ena duken var rådande språk tyska och på den andra fick vi icke tysktalande allt som sades översatt till engelska. Mycket, mycket bra! Närmast i bild ses Tjeckiens representant som höll en lång utläggning med många tankvärda ord. Han fick också många applåder.

finns från ISG:s hemsida till den svenska). Så gott som alla svenska shagya-araber finns med där.

Shagya-araben godkänd som ras i Sverige sedan 1988 och avelsföreningen bildades samma år.

Slovakien

Två gånger om året bruksprov för hingstar och ston – är obligatoriskt för avelshästarna.

En gång om året i september en nationell utställning med 50-60 shagyas.

2005 registrerades 57 hästar, fortsättningsvis en växande support från nationella stuterier vilket är bra.

föreningar (i deras ögon sett) möter inte hästarna standarden för shagya-araben.

Deras avelsmål är inte att förändra – de har mycket strikta avelsregler.

Tittar man efter information om mankhöjd på shagyas – vad är det korrekta mankhöjden? Det är en ras med bandmått. Svårigheter med vad en shagya är, var drar man gränsen? Man måste ha ett avelsmål/principer som uppfödarna kan följa i sitt avelsarbete. Man måste ha ett avelsprogram och programmet behöver vara obligatoriskt.

Men många olika intressen existerar. Har alla ISG-medlemmar en

stambok? Uppfyller alla shagyas från medlemsländerna kriteriet för shagya-araben? Det är enklare att organisera saker inom ett land än internationellt.

De flesta tjeckiska hästarna är bara i avelsprogram – de är mer använda för ridning i andra länder. Distans kommer allt mer – olyckligtvis är shagyas inte tillräckligt visade under sadel.

Tack för allas er feedback, tankar, frågor etc.

(Detta inlägg avslutades med applåder från mötesdeltagarna.)

Ungern

Föreningen grundades 1990. När Támas Rombauer blev stuterichef granskade han den rådande situationen. Byggnaderna var OK men många saker var felaktiga. Hästbeståndet inventerades. De gamla hästarna var av bättre kvalitet än avkommorna, vilket betyder att avelsarbetet inte har varit framgångsrikt. Det gjordes en utvärdering tillsammans med ISG av det befintliga avelsmaterialet. Schweiz och Tyskland kunde hjälpa till att få tillbaka rasen i sina länder – många tack till dessa länder! Man köpte 4 hingstar och leasade 18 hingstar, över 70 ston skickades till andra länder för betäckning med andra hingstar utomlands. Den tredje generationen är nu på tillväxt efter den insatsen.

Det är viktigt att förstå historien för att kunna bygga upp framtiden – att förstå vad som fungerar och vad som inte fungerar.

Bábolna är födelseplatsen av rasen och har en speciell betydelse. Det är en utmaning ur avelsperspektiv att bevara olika hingstlinjer och att bevara den individuella karaktären hos dessa. En enskild uppfödare kan inte genomföra detta.

När föreningen bildades var det endast 40 medlemmar – idag är det 250 medlemmar varav 200 aktiva.

De planerar att ha en aktiv avelsbas på 100 ston att arbeta aktivt tillsammans med dem, en kärnpopulation.

Att föda upp hästar är inte av övervägande ekonomisk vikt i EU-perspektiv – det finns inga tillgängliga fonder. Vi behöver hitta samarbets-

partners som kan backa upp våra satsningar finansiellt. Behöver övertyga politikerna att shagyan är ett kulturarv. Ungerska regeringen har deklarerat att rasen är ett kulturarv. I Ungern kommer namnet att ändras till Bábolna-araber – det är ENBART i Ungern och ska inte leda till några missförstånd i andra länder. Vänligen missförstå inte detta!

Sedan 1995 har man bruksprov för hingstar, i mycket liknar dessa de tyska bruksproven. Det är ett bra system – vecka hingstar klarar det inte.

Ibland är det inte så lätt för privata uppfödare, de vill bevara rasen med dess positiva kännetecken men om det inte går att visa att de kan prestera på tävlingar så är det svårt att sälja dem.

Brainstorming

Varje deltagare fick skriva ner en kortfattad beskrivning som samlades in. Vad kommer upp när du tänker på en shagya? Det var inte fråga om en ny definition av vad en shagya är – den definitionen är redan tillräckligt utarbetad. Här handlade det om vad som kommer upp i ditt huvud när du tänker på shagya.

Benämning på rasen

I USA har man problem med att betoningen på rasnamnet Shagya-Arabian hamnar på arabian. Detta gör att många endast uppfattar ordet arab vilket ger rasen en negativ klang. Frågan huruvida det ska heta shagya-arab eller shagya har tidigare diskuterats inom ISG och man kom fram till att namnet på rasen ska vara Shagya-Araber. Den tyska betoningen hamnar på ordet shagya. NASS bör ompröva om de vill ändra det nuvarande engelska namnet Shagya-Arabian till Shagya-Araber. Man hänvisade till att t ex rasnamnet Quarter inte översätts till andra språk.

Nya medlemmar

För närvarande har ISG 105 stödande individuella medlemmar. Dr Huber förespråkade en översyn av reglerna

för individuellt medlemskap. ISG är en bra internationell idé, omfattas av många länder vilket ger möjlighet att arbeta ihop sig om shagya-araben.

Cirka 50% av medlemsavgifterna kommer från individuella medlemskap. En uppmaning är att fler blir stödande medlemmar i ISG.

Domarutbildning

Det finns planer på att organisera ett domarutbildningsprogram på Bábolna den 14-16 juli. Teori varvat med praktikövningar. Deltagande innebär inte att man automatiskt blir kvalificerad ISG-domare efter. Detta är en del av domarutbildningsprogrammet. I framtiden vill man ha fram ISG-certifierade domare. De nationella föreningarna spelar en viktig roll i nomineringssystemet för ISG-certifierade domare.

Bábolna ger en stor möjlighet för denna utbildning eftersom de har tillräckligt många hästar och de kan närmast ta emot ett obegränsat antal intresserade personer.

Övriga frågor

Internet

All information om arrangemang kommer att läggas ut på ISG:s hemsida.

En lista på alla medlemmar med länkar finns. En lista på stödande individuella medlemmar planeras. Medlemmarna får därigenom möjlighet till bättre kontakt med varandra.

Föreslagna datum ska kommuniceras så snart som möjligt för att medlemmarna ska kunna planera lättare.

Årsmöte 2007

Kabiuk i Bulgarien inbjöd till att ha nästa årsmöte – 31 mars 2007.

Definition av shagya-araben

Herr Weiss presenterar förslag på ”Definitionen av en shagya” 2 sidor. ISG:s styrelse kommer att gå igenom den och de behöver lite tid innan de kan komma tillbaka. Ytterligare information kommer att delges så fort som möjligt.

Mötet avslutades. □